

A TEJÉRTÉKESÍTÉS AKTUÁLIS PROBLÉMÁI

Mikó Józsefné Dr. Jónás Edit

Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Kar
Állattudományi és Vadgazdálkodási Intézet
6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 15.
mikone@mgk.u-szeged.hu

A tejágazat helyzete válságos, az állapotot mind a tejtermelők, mind a szakmai szervezetek súlyosnak ítélik. A tej felvásárlási ára évek óta az önköltségi ár alatt van, ez mostanra egyes termelőket már a kilátástalanság szélére sodort. Nincs lehetőség fejlesztésekre, beruházásokra, a termelők a létükért küzdenek. A felvásárlási ár nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unióban egyaránt igen alacsony, 100 kg nyerstejért 2014 januárjában 40,06 eurót kapott átlagosan az európai uniós gazda, míg 2016 márciusában ez az összeg 28,58 euró volt. A tendencia Magyarországon is hasonló (2014. január 35,73 €, ez év márciusa: 24,53 €), azonban az értékesítési ár elmarad az uniós átlagtól. A hazai felvásárlási árnál is alacsonyabb összeget ebben az időszakban a román (2014. január:33,06 €), a litván (2016. március 20,41 €) és a lett termelők kaptak a nyerstejért (2016. március, 20,88 €). A probléma hátterében több tényező áll. Az 1984 óta fennálló kvóta rendszer 2015. március 31-én megszűnt, a tejpiac „felszabadítása” több évtizedes állapotot változtatott meg. A kvótarendszer fennállásnak idején is voltak piaci kilengések, mint a 2009. évi tejpiaci válság, vagy a 2014-es kimagasló tejárok. A hazai állapotokat nyomon követő, a termelők munkáját segítő Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács álláspontja szerint a piac egyik legsúlyosabb problémája, hogy a kereskedelemben kapható, vélhetően ÁFA-csált importtevékenység következtében irreálisan olcsó folyadéktejek oly mértékben leszorítják a nyerstej felvásárlási árát, hogy a termelők már nem képesek azzal versenyezni. Az ágazat szereplőinek védelmében a következő intézkedések létrehozását kéri a Kormányzattól:

- együttműködésükkel tegyék kiszámíthatóbbá a tejpiaci környezetet,
- segítsék a hazai tej- és tejtermékek népszerűsítését, ezzel növeljék a hazai termékek iránti keresletet,
- működjenek együtt a feketegazdaság elleni küzdelemben,
- segítsék az áringadozások tompítására tett törekvéseket.

A szakemberek szerint a fogyasztói folyadéktej 5%-os ÁFA-körbe sorolása nagymértékben segítené a tejpiac kifehérítését. A termelők

elégedetlenségüknek hangot adva, tüntetéseket, demonstrációkat szerveztek, hogy felhívják mind a közvélemény, mind a Kormányzat figyelmét az ágazat résztvevőinek helyzetére. A szakmai- és érdekvédelmi szervezetek véleménye szerint a tejszektor jövője nem kizárólag a tehenészetek és tejfeldolgozók problémája, hanem foglalkoztatási, népegészségügyi és jelentős gazdasági kérdés is. Ezt a problémát a hazai gazdaság és agrárpolitika döntéshozói elismerték, melynek eredményeként 2016-os évben több támogatási forrás is megjelent a termelők számára. A Földművelésügyi miniszter 2016. április 20-án tartott sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy 2017-től a sertés tőkéshúshoz hasonlóan a fogyasztói folyadéktej ÁFA-ja is 5%-ra fog csökkenni.